

Code No.: MR-23

Total No. of Questions : 10

Total No. of Printed Pages : 2

स्नातकपरीक्षा:- २०१५

बि.ए. - विद्वन्मध्यमा - तृतीयवर्षम्

शास्त्रम् - ज्योतिषम्

भागः - १, पत्रिका - १

विषयः - क्षेत्रमितिः

दिनाङ्कः - 26-3-2015

गरिष्ठाङ्काः - १००

समयः - 10.00 A.M. to 1.00 P.M.

Max. Marks - 100

सूचना : प्रथममनपाहाय सप्तप्रश्नाः समाधेयाः।

- I. मापकः, वृत्तम्, धरातलम्, अन्तर्गतक्षेत्रम्, रेखा, सङ्केतचिह्नानि, भागबिन्दुः, एतेषु पञ्चानां लक्षणं सचित्रं स्पष्टयत। 5 × 2 = 10
- II. त्रिभुजे भुजद्वययोगः तृतीयभुजादधिको भवति। प्रतिपादयत। 15
- III. समद्विबाहुकत्रिभुजस्याधारलग्नौ कोणौ मिथस्तुल्यौ भवतः। भुजयोर्वर्धने-
नाधाराधश्चेत्पन्नौ कोणावपि तुल्यौ स्याताम्। निरूपयत। 15
- IV. यदि निर्दिष्टरेखायाः समानमसमानं च खण्डद्वयं क्रियते तदा असमानखण्डद्वयघातो
भागबिन्दुद्वयमध्यवर्तिरेखावर्गयुक्तः निर्दिष्टरेखार्धवर्गसमानो भवति। उपपादयत। 15
- V. रेखाद्वयसंपातेनोत्पन्नानां चतुर्णां कोणानां योगः समकोणचतुष्टयसमो भवति।
प्रदर्शयत। 15
- VI. कस्मादपि चिह्नात् वृत्तान्तर्गतात् परिधिं यावत् कृतासु रेखासु मध्ये यदि द्वयधिकाः
रेखाः मिथस्तुल्याः स्युस्तदा तच्चिह्नं वृत्तकेन्द्रं स्यात्। - साधयत। 15
- VII. निर्दिष्टत्रिभुजकोणसममेकं त्रिभुजं वृत्तान्तर्गतं कर्तव्यम्। 15

Code No.: MR-23

- VIII. वृत्ते एकचापान्तर्गतकोणाः समाः भवन्ति। निरूपयत। 15
- IX. जीवायास्तुल्यं खण्डद्वयं कुर्वती तदुपरि लम्बरुपा या रेखा भवति, तस्यामेव तद्वृत्तस्य केन्द्रं जायते। 15
- X. (अ) निर्दिष्टचापस्य समानं भागद्वयकरणक्रमं निरूपयत। 7
- (आ) इष्टरेखोपरि समभुजत्रिभुजं कुरुत। 8
-